

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De cambise ca. xx.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Danielis

fabulant in dei vt supra dixim⁹ exultasse bal
 thasar: ⁊ putuū fecisse. Hic autē loquit hie
 rē nās de lxx. annis: nō captiuitas sed in q̄
 rē nās nabuchodonosor ex q̄ cepit opprime
 re finitimas natōes. Hūc opīnioni attesta
 tur African⁹ agens de neemiā. ⁊. xx. āno re
 gis artaxerxis dīcēs. Eo tpe regni psarū. c.
 xv. anni fuerit euoluti: captiuitas autē hieru
 salē. c. lxxv. Eusebi⁹ tñ in libro chronicoꝝ
 videt obloq̄ pdict⁹ fm ānū darij filij itas
 dīcēs fuisse. lxx. fm auctoritatē zacharie: qui
 scōo anno darij scribēs audiuit viz stantem
 inter myrteta dicentē. Dñe exercitū: vsq; q̄
 nō misereberis hierlm: ⁊ vrbū iuda q̄b ira
 tus es. Iste iā septuagesim⁹ est ann⁹. ⁊ post
 pauca. Cū seiuuaretis p hos. lxx. ānos: nū
 qd ieiunū ieiunastis

Qui fuit ing⁹ in ales
 rādria. ⁊ p̄ eū orlges
 nes. ⁊ fecit ille clemēs
 stromata. i. instructio
 nes quāsdam.

Uidetur q̄ eusebi⁹ distinguere inter ses
 ptuaginta annos captiuitas: ⁊. lxx. ānos de
 solatōis tēplī dīcēs. Scōz nōnullos vsq; ad
 annū. xx. cū colligūt oē tps captiuitas autē
 lxx. āno iōachi filij iosse. Porro fz ali
 os ab āno tredecio
 iosse vsq; ad p̄mūz
 ānū cū colligūt an
 ni captiuitas. lxx. de
 solatōis tēplī sub
 dario rege p̄lēt an
 ni lxx. Hōz opīnōi
 p̄sonat glōsa hieꝝ.

Quot⁹ post cū fues
 rit dari⁹ req̄re ita. q̄t
 etiaz annis cirus. q̄t
 cambiles. quot ere
 nelides regnauit no
 tare poteris.

sup ezechiele. vbi agūt de dormitōe sup laꝝ
 dextrū dīcēs. q̄ p̄mo anno cū fluxerāt āni
 desolatōis tēplī. lxx. Porro p̄tior opīnō d
 anno. lxx. magis certa est: ⁊ pluriū auctorita
 tibus sancita. Sola zacharie auctoritas nos
 mouet. Iste iā septuagesimus est annus: qd
 forte determinari pōt: vt iā accipiat de p̄terit
 to. qd. lxx. ān⁹ iste not⁹. i. ⁊ famosus iā diu ē.
 Forte dīc⁹ est in zacharia. lxx. ann⁹: non cap
 tūitatis. s; q̄nte etas. q̄ fm hebreos incho
 auit anno. xxx. ante cū monarchiam.

De edificatōe tēplī. **Capitulum. XIX.**
Uero in anno re
 gressōis in iudeā p̄gregat⁹ ē po

polus quasi vīr vnus in hierlm. Et edificā
 tes altare: collocauerūt illud sup bases suas.
 ⁊ obtulerūt sup illud holocausta dño mane
 ⁊ vespere. Fecerūtq; solēntatē tabernaculo
 rum. Unde p̄o habuerūt ignē nescim⁹: nisi
 forte ex calculis veteris altaris excusserint il
 lum. Anno autē scōo. mēse scōo iecerūt fūda
 mēta tēplī. Qd audītes samarite venerunt
 ad eos ⁊ dīxerūt. Edificem⁹ vobiscū. qz ita vt
 vos querim⁹ deū vestrū. Et rīderūt duces
 isrl. Cōmune est nobis ⁊ vob adorare dñm
 sed nō ei domuz edificare. Hoc em̄ tñ nob
 rex cū us p̄cepit. Cūq; apparuissent fūdamē
 ta sup terrā: eleuauit p̄ls vocē in iubilatio
 nē. Porro qdā seniores q̄ viderāt tēplū p̄t
 etulabāt voce magna: nec poterat q̄s cogno
 scere clamorē lerātū ⁊ plactū ciulātū. Por
 ro samarite indignati ipediebāt man⁹ corū.
 Cūq; p se impedire n̄ possent dederūt mune
 ra principib; regis persaz. q̄ erat positū sup
 terram. Qui pecunijs
 corrupti v̄diderūt eis
 vt impediret negligē
 tiā edificatōis. cū tñ
 ignorāte. Et adeo im
 pedierūt eos q̄ in. xxx.
 annis quib; cirus re
 gnauit nō erexit mu
 ros tēplī. nisi vsq; ad
 appodiatiōez. Porro
 cirus cū p̄cussisset cresum iuxta fluuū alim.
 gentē lidoꝝ bellicosissimā astute redegit in
 cōcordiā. Tradidit em̄ eis solēntates ⁊ lu
 dos. p̄cipiens eis vt iusib; comestatiōib; et
 amplexib; vacaret. q̄si beniuolentiā in eos
 oñdens. Et in hūc modū eos eutrauit. ⁊ q̄s
 bello nō poterat: p libidinē expugnauit. Po
 stea p̄o transgressus araxem a regina massa
 getaz thamari victus ⁊ occisus est. Que ca
 put eius p̄cisum in vtreo plenū sanguine
 humano p̄iciens insultando dixit. Sattia
 te sanguine quem sicuti.

Quia cū p̄ceptū fu
 isset eis a cūro. vt ca
 rā ac diligentiā edifi
 cationē tēplī impen
 derēt a samaritis cor
 rupti. negligentes
 erant in edificatiōe
 templi.

Incidentia.

In dieb; cū septim⁹ rex romanoꝝ tarq̄
 nius supb; qui causa tarquinij iunioris filij
 fuit q̄ lucretia corrupat. a regno expulsus ē.
 Hic genera tormentoz excogitauit. vincula
 laqueas. fustes. latumias. carceres. coma
 pedes. catenas. exilia. metalla.

De Lambise.

Capitulum. XX.

Historia libri

Oratio Cyro post

m ānos sul regni, successit ei fili⁹
 e⁹ cābises .q̄ apō eldrā artarxer
 ses l'asuer⁹ dr. In historia pō iudith ppe ma
 licia suā vocat nabuchodonosor. Tūc pnci
 pes terre q̄ ipediabāt
 hebreos. i. reudethleē.
 que ioseph⁹ dr septo⁹
 rem oim accidētū. Et
 alij q̄ iudicabāt syriā
 z phenicē z oēs regio
 nes yltra eufratē scri⁹
 pserūt cambise regi.
 q̄ iudei reedificabāt hierlm urbē pessimā z
 semp regibz p̄fayz rebellē. z tēplū ad similitudī
 nē castrī: q̄ ob rebellionē pridē destructa fue
 rat. q̄b reedificat⁹ statī negarēt regi tributaz
 annonas. nec etiā pateret regi trāsit⁹ i syriā.
 Nec at dicebāt se cōmemorare ei: qz nō ime
 mores salis. i. oīs pdimētī qd i palatio e⁹ co
 mederāt. q̄si ppe bñficia eis collata p̄sulētes
 vt interdiceret hebreis reedificatōnē. Quibz
 ad q̄scēs cambises potēter interdixit eā per
 eplaz. Tūc intermissū est op⁹ dei i hierlm vs
 qz ad secunduz ānū darij. Porro sub cambise
 factū est qd in historia iudith legit.

Lābises ad huc vs
 uēte pie. xij. ānis te
 nuit regnū asyrioz
 nini. vñ eo mortuo
 monarchiā septem
 annis tenuit.

Sequuntur tituli capituloz in histo riam Iudith.

De iudith.	cap. j.
De duobz mag ⁹ z dario filio istapts.	ca. ij.
De consummatione templi z zacharia z ag
geo.	cap. iij.
De perse.	cap. liij.
De artarxerze z eldra.	ca. v.
De neemīa.	cap. vj.
De reedificatōe hierusalem.	cap. vij.
De inuentione ignis	ca. viij.
De obseruatōe tabernaculoz.	cap. ix.
De dedicatōe muri z obitu neemie.	ca. x.

Incipit historia Iudith Laplm. I.

Incipit historia

b trāstulit hiero. ad petito
 nē paule z eustochiū de
 chaldeo in latinū. Sic li
 ber apō hebreos inter hi
 storias computat: z inter
 agiographa qd dr hiero. in plogo q̄ sic inz

choat. Vlginti z duas litteras zc. Si q̄
 plogo sup iudith alicubi legit inter apoer
 pha. vltimū est scriptoz. qd in ipō titulo dep
 hendi pōt. quez synodus nicena in numero
 sanctaz scripturaz recepit. Trāstulit autē
 eum ppe varias z corruptas editōes magis
 sensum ex sensu: q̄ verbū ex verbo sequens.
 Hortuo itaqz cyro q̄ daz arfaxat medus in
 echbatanis surrexit: z reparauit eā. et munit
 uit eam in expugnabiliter. quas dā ptes me
 die sibi cōciliā: vt tandē toti medie impera
 ret. Nabuchodonosor pō rex asyrioz q̄ re
 gnabat in nīnue anno. xij. regni sui obtinuit
 arfaxat in campo rogau. q̄ est inter eufratem
 z tigrim. Hic est cambises cui ad huc p̄ v
 uēs nīnue z regnū asyrioz cōcessit: z nabu
 chodonosor cognominauit. Hic mortuo pa
 tre duodecimū illi⁹ regni annū agebat. P̄
 in regno monarchie nō nisi octo ānis regna
 uit. Qui postq̄ fact⁹ est monarchus: exalta
 tum est cor eius. Et misit ad omēs q̄ babi
 tabāt i ciliā z dama
 sco z libano. z carme
 lo. galilea. z samaria z
 vsqz in hierlm. exigēs
 ab eis tributa lōge q̄
 uioza q̄ p̄ces sui. Qui
 omēs vno animo cō
 tradixerūt. Tunc irat⁹
 rex iurauit p̄ thronuz
 suū q̄ defenderet se de omibz. Igit āno. xij.
 regni sui p̄cepit holoferni pncipi militie: vt
 egrederet ad regiōes illas: z nulli hominū
 vel munitionū p̄ceret oculus e⁹. Qui egre
 sus est cū exercitu: z operuerūt faciē terre
 cut locuste. Qui cū vastasset ciliā. z melo
 potamiā z madanitas: miserūt ad eū pncip
 prouinciaz dicētes. Desinat indignatio tua
 circa nos. Veni nob pacificus z vtere fru
 ctio nostro sicut placuerit tibi. Et descēdit de
 montibz cū virtute magna. z obtinuit omēs
 ciuitates z destruxit eas: z oēs deos terre
 terminauit. Sic ei p̄ceperat nabuchodono
 sor: vt ipse solus deus diceret ab his natiō
 bus que potuissent holofernis potētia sub
 iugari. Et audietes filij isrl timuerūt valde
 ne similia faceret in hierlm: et in sanctuariō
 dei: z miserūt in terminos terre per q̄s p̄ce
 rat iter esse in hierlm. z muniturunt angustia
 viay. z humiliauerūt se corā dño ad echba
 tatez beliacim sacerdot⁹ filij iesu filij ioseph

Nā supior eo null⁹
 fuit. voluit em sol⁹
 adorari. p deo. Hic
 cum egrotaret vole
 bat i lectica deferri:
 nisi a ceruicibz regi
 q̄si oēs suparet.